

بسم الله الرحمن الرحيم

چکیده ای از آیات موضوعی

قرآن

سلام جمالی

لوح زرین

<p>عنوان و نام پدیدآور مشخصات نشر شابک</p> <p>وضعیت فهرست نویسی موضوع موضوع رده‌بندی کنگره رده‌بندی دیوبی شماره کتابشناسی ملی</p>	<p>سرشناسه عنوان و نام پدیدآور مشخصات نشر شتابک</p> <p>جهانی، سلام چکیده‌ای از آیات موضوعی قرآن / سلام جمالی تهران: لوح زرین، ۱۳۸۹ ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۱۲-۷۳-۱ ۹۵۵۰۰۰ ریال: ۱</p> <p>فیضا</p> <p>قرآن - طبقات آیات قرآن - برگزیده‌ها - ترجمه‌ها</p> <p>BP ۶۶/۶ ج ۸ ۱۳۸۸:</p> <p>۲۹۷/۱۲:</p> <p>۱۷۷۹۷۱۸:</p>
---	---

چکیده‌ای از آیات موضوعی قرآن

- به کوشش: سلام جمالی
- ناشر: لوح زرین
- طرح جلد: مهدی حاجی محمدیان
- لیتوگرافی و چاپ: واصف
- صفحه آرایی: ع. خرمشاهی
- نوبت چاپ: اول ۱۳۸۹
- شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
- قیمت: ۵۵۰۰: تومان
- نشانی: تهران، خیابان کارگر شمالی، کوچه بهروزی ، شماره ۱، واحد ۲
- تلفن پخش: ۰۹۱۲۶۴۹۱۸۲۸ - ۰۶۶۵۷۲۴۶۱
- کلیه حقوق نشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۱۲	آب بودن کره زمین
۱۳	آفرینش جهان هستی
۱۵	آفرینش آدم و انسان
۲۰	آفرینش سایر جانداران
۲۱	آفرینش آهن
۲۲	آزمایش الهی
۲۵	آموزش گناهان
۲۶	اجباری نبودن دین
۲۹	اجل و مرگ
۳۲	احترام به والدین
۳۳	اختلاف زبانها و رنگ پوست
۳۴	ازدواج
۳۶	ازدواج مجدد
۳۸	اسراف
۳۹	اقليت‌های قومی
۴۰	الگوی زندگی

۴۱	امانت
۴۲	امر الهی
۴۶	امر به معروف و نهی از منکر
۴۸	انجام تکالیف
۴۹	انفال
۵۰	باران و برف
۵۲	بحث کردن
۵۳	بخل ورزی
۵۵	بدھی
۵۷	بصیرت و آگاهی خداوند
۶۲	بھتان
۶۳	بھشت
۶۸	پاداش خدا
۶۹	پاک و ناپاک
۷۰	پرشکان و پرستاران
۷۱	پناه به خدا
۷۳	پند گرفتن از قرآن
۷۵	تاریخ
۷۷	تجارت و معازه دارها
۷۹	تدبر در قرآن
۸۰	تدریجی بودن نزول قرآن
۸۱	ترس از خدا

۸۲	تبیح خدا
۸۷	تصمیم‌گیری در مورد خبرها
۸۸	تعداد ماهها
۸۹	تفاوت‌های فردی
۹۱	تکبر و مغور
۹۲	تویه
۹۵	تورات و انجیل
۹۹	توکل به خدا
۱۰۲	تیم و غسل
۱۰۴	ثبت اعمال
۱۰۷	جا دادن برای نشستن همیگر
۱۰۸	جفت بودن موجودات و نباتات
۱۰۹	جن
۱۱۱	جنگ ملت‌های مسلمان
۱۱۲	جهاد
۱۱۵	جهت یابی از روی ستارگان
۱۱۶	جهنم
۱۱۹	حادثه
۱۲۰	حاضر شدن انسانها در محضر خداوند
۱۲۲	حج
۱۲۵	حرام
۱۲۸	حرص و طمع

۱۳۰	حرکت زمین
۱۳۱	حرکت خورشید و ماه
۱۳۴	حسرت
۱۳۵	حضور قلب در نماز
۱۳۶	حلال
۱۳۷	حیض
۱۳۸	خصوصیات بندگان خاص خدا و مؤمنان
۱۴۱	خدا در قرآن
۱۶۵	خطوط سر انگشتان
۱۶۶	خوی و خصلت
۱۶۷	خمس
۱۶۸	خیانت
۱۷۰	دانشمندان و متفکران
۱۷۶	دروغگویی
۱۷۷	دزدی و سرقت
۱۷۸	دعا
۱۸۲	دنیا
۱۸۵	دوست
۱۸۷	دوستی خداوند
۱۸۸	دین خدا
۱۹۱	ربا و نزول خوری
۱۹۳	رحمت و مهربانی خداوند

۱۹۹	رشوه .....
۲۰۰	رفتار.....
۲۰۵	روح .....
۲۰۶	روزه و ماه رمضان .....
۲۰۸	روزی .....
۲۱۰	زکات ...
۲۱۱	زمان قیامت .....
۲۱۳	زنا و زناکار .....
۲۱۵	زنان .....
۲۱۷	زنان و مردان مؤمن .....
۲۱۹	زنان و حجاب .....
۲۲۱	زندگان .....
۲۲۲	ستاره بودن خورشید و سیاره بودن ماه.....
۲۲۳	سخت بودن زندگی .....
۲۲۴	سرنوشت .....
۲۲۷	سوگند .....
۲۲۹	شب و روز .....
۲۳۰	شراب و مستی .....
۲۳۲	شفاعت فرشتگان برای اهل ایمان .....
۲۳۴	شکایت بخدا از اختلاف بندگان.....
۲۳۵	شیردهی مادران و نگهداری کودک .....
۲۳۶	شهیدان .....

۲۳۷	شیطان
۲۳۹	صبر و تحمل
۲۴۱	صیر خدا
۲۴۲	صداگردن
۲۴۳	صدقه و انفاق
۲۵۰	ضعف انسان
۲۵۱	طبعی نبودن حیات و مرگ
۲۵۲	طلاق
۲۵۵	عاقبت کسانی که آیات خدا را مسخره کنند
۲۵۶	عاقبت کسانی که آیات خدا را انکار کردن
۲۵۹	عاقبت کسانی که بخاطر فرزندان و بستگان مرتکب گناه شدند
۲۶۰	عاقبت کسانی که فقط به دنبال لذت‌های دنیا بودند
۲۶۱	عاقبت کسانی که دیگران را منحرف می‌کنند
۲۶۲	عاقبت کسانی که قیامت را از یاد بردن
۲۶۳	عجله
۲۶۴	عدالت الهی
۲۶۷	عدم خرج کردن
۲۶۸	عفو و بخشش
۲۷۰	علت نزول قرآن به زبان عربی
۲۷۲	عمل کردن به سخن
۲۷۳	غافلان و نا آگاهان
۲۷۸	غذا خوردن خانه نزدیکان

۲۷۹	فخر فروشی
۲۸۰	فرزنده دختر و پسر
۲۸۱.	فقیر و غنی
۲۸۲	قرآن در قرآن
۲۹۲	قتل و خودکشی
۲۹۳	قصاص
۲۹۴	قضاؤت
۲۹۵	قیامت
۳۰۰	کار نیکو
۳۰۱	کودکان
۳۰۲	کوشش در راه خدا
۳۰۳	گناهکاران
۳۰۴	گیاهان
۳۰۵	لوح محفوظ و علم لدن الهی
۳۰۹	مادران
۳۱۱	مال یتیم
۳۱۲	متعلق بودن مالکیت هستی و مال و ثروتها به خدا
۳۲۰	مجادله درباره خدا
۳۲۲	مجرو حان
۳۲۳	محاسبه اعمال در روز محشر
۳۳۲	مسجد
۳۳۳	مشورت و همفکری

۳۳۴	مشیت الهی
۳۳۵	مصيبت
۳۳۷	مقام انسان نزد خداوند
۳۳۹	مکر و حیله
۲۴۰	منافقان (افراد دو رو یا ریاکار).
۳۴۵	ناسیپاسی انسان
۳۴۷	نبد اکسیژن در ارتفاعات
۳۴۸	نتیجه عدم توکل بر خدا
۲۵۰	نجوا کردن
۳۵۱	نزاع
۳۵۲	نعمت الهی
۳۵۴	نگاه کردن به نامحرم
۳۵۶	نماز و یاد خدا
۳۶۴	نماز جمعه
۳۶۵	نماز شب
۳۶۶	نیازمندان واقعی
۳۶۷	وجود حیات در کرات دیگر
۳۶۸	وجود نماز قبل از اسلام
۳۷۲	وسوسه های شیطان
۳۷۳	وصیت
۳۷۴	وعده هدایت
۳۷۵	ولایت و امامت دین اسلام

۳۷۷	هدایت قرآن
۳۷۹	هدف از آفرینش انسان
۳۸۰	هدف از عبادت
۳۸۴	هوا و هوس
۳۸۶	یاری خدا
۳۹۰	يهودیان و مسیحیان و تحریف کتابهایشان.

دانستنیها و شگفتیهایی از قرآن

۳۹۷	دانستنیها
۳۹۹	شگفتیها
۴۰۰	معنی نام برخی از سوره‌های قرآن
۴۰۳	منابع

آب بودن کره زمین

وَ هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ
يَبْلُوكُمْ أَيْكُمْ أَحْسَنُ عَمَلاً وَلَئِنْ قُلْتَ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولُنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾

و او کسی است که آسمان‌ها و زمین را در شش روز آفرید، در حالی که تخت فرمانروایی اش بر آب قرار داشت، تا شما را بیازماید که کدام یک نیکوکارترید؟ و اگر بگویی: (ای مردم!) شما یقیناً پس از مرگ برانگیخته می‌شوید، بی‌تردید کافران می‌گویند: این سخنان جز جادویی آشکار نیست.

(سوره هود – آیه ۷)

آفرینش جهان هستی

قُلْ أَنِّيْكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ اندادًا ذَلِكَ رَبُّ
الْعَالَمِيْنَ ﴿٩﴾ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيًّا مِنْ فَوْقِهَا وَبَارِكَ فِيهَا وَقَدَرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ
أَيَّامٍ سَوَاءٌ لِلسَّائِلِيْنَ ﴿١٠﴾ ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ
إِنِّيٌ طَوْعًا أُوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِيْنَ ﴿١١﴾ فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ
وَأَوْحَى فِي كُلِّ سَمَاءِ أَمْرَهَا وَزَيَّنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ذَلِكَ
تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيِّ ﴿١٢﴾

بگو: آیا شما به آن که زمین را در دو روز آفریده است کافر می‌شوید و همتایانی برای او قائل می‌شوید؟ او پروردگار جهانیان است. بر زمین کوهها را برداشت و آن را پر برکت قرار داد. و در چهار روز رزق همه را برای خواستاران یکسان معین فرمود. سپس آهنگ آسمان کرد که آن دودی بود. پس به آسمان و زمین فرمود خواه و نا خواه بیابید. گفتند: فرمانبردار آدمیم. بعد هفت آسمان را در دو روز پدید آورد و کار هر آسمان را به آن وحی کرد. و پایین ترین آسمان را به چراغهایی بیاراستیم و نگاه داشتیم. این است تدبیر آن توانمند دانا.

(سوره فصلت – آیه ۹ تا ۱۲)

إِنَّمَا تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ﴿١٥﴾ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ
الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾ وَاللَّهُ أَنْتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا
وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لِتَسْلُكُوا مِنْهَا
سُبُلًا فِي جَاجًا ﴿٢٠﴾

مگر نمی‌بینید چگونه خداوند هفت آسمان را بر فراز یکدیگر آفرید. و ماه را درمیان آسمان مایه روشنایی و خورشید را چراغ (فروزانی) قرار داده است. و خداوند شما را همچون گیاهی از زمین رو باند سپس شما را به همان زمین باز می‌گرداند و بار دیگر شما را خارج می‌کند. خداوند زمین را برای شما بگسترد تا از راههای پهناور آن رفت و آمد کنید.

(سوره نوح – آیه ۱۵ تا ۲۰)

لَخَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

﴿٥٧﴾

همانا آفرینش آسمان‌ها و زمین از آفرینش انسان مهم تر است، ولی بیشتر مردم (به حقایق)

(سوره غافر – آیه ۵۷) معرفت و آگاهی ندارند.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿٣٨﴾ مَا خَلَقْنَا هُمَّا إِلَّا بِالْحَقِّ

وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه را میان آن دو است، به بازی نیافریده‌ایم. ما آن دو را جز به

درستی و راستی به وجود نیاورده‌ایم، ولی بیشترشان (به حقایق) معرفت و آگاهی ندارند.

(سوره الدخان – آیات ۳۸ تا ۳۹)

آفرینش آدم و انسان

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ﴿٧١﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾ إِلَّا إِلْيِسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ يَا إِلْيِسَ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدِي أَسْتَكْبِرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٧٥﴾ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتُهُ مِنْ طِينٍ ﴿٧٦﴾ قَالَ فَأَخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبَعْثُثُونَ ﴿٧٩﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٨٠﴾ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾ قَالَ فَعِزِّزْ تِكَ لَأُغْوِيَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾ إِلَّا عِبَادِكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٨٣﴾ قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقْوُلُ ﴿٨٤﴾ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَبَعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾

چون پروردگارت به فرشتگان فرمود: من انسانی را از گل می‌آفرینم و هنگامی که درستش کردم و از روح خود در آن دمیدم. همگی سجده اش کنید. آنگاه همه فرشتگان سجده کردند جز ابليس که کبر ورزید و کافرشد. خداوند فرمود: ای ابليس چه چیز تو را از سجده کردن بر چیزی که من آن را با قدرت خود آفریده ام مانع شد آیا کبر ورزیدی یا برتر شدی؟ از اینجا خارج شو که رانده شدی و تا روز قیامت به لعنت من گرفتار باشی.

گفت پروردگارا! تا روزی که برانگیخته شوند به من مهلت بده. خداوند فرمود: به تو مهلت داده‌ایم تا روز و زمان معلوم. ابليس گفت: به عزتت قسم که همه شان را گمراه خواهم کرد

جز بندگان مخلصت. خداوند فرمود : حق مراست و به حق میگویم که جهنم را از تو و پیروانت پر خواهم کرد.

(سوره ص - آیات ۷۱ الی ۸۵)

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾

ما انسان را از گل خشکیده‌ای (همچون سفال) که از گل بد بوی (تیره رنگی) گرفته شده بود آفریدیم !

(سوره حجر - آیه ۲۶)

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾

هنگامیکه کار (آفرینش انسان) را به پایان رساندم واژ روح خود در او دمیدم. همگی برای او سجده کنید.

(سوره حجر - آیه ۲۹)

فَلَيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾ خُلِقَ مِنْ مَاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالثَّرَأْبِ ﴿٧﴾

انسان باید بنگرد که از چه چیز آفریده شده است. از آبی جهنه که از بین پشت مرد و سینه‌های زن بیرون می‌آید.

(سوره طارق - آیات ۵ تا ۷)

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلْقٍ ﴿٢﴾

خلق کرد(خدا)، انسان را از خون بسته.

(سوره علق - آیه ۲)

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٢﴾

ما انسان را از نطفه آمیخته و مختلطی (از مواد و عناصر آفریدیم و او را از حالتی به حالتی و شکلی به شکلی از نطفه به علقه، از علقه به مضغه، از مضغه به استخوان تا طفلي کامل درآورده‌یم)، پس او را شنوا و بینا قرار دادیم.

(سوره انسان – آیه ۲)

خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾

آسمان‌ها و زمین را به حق آفرید، و شما را صورت گرد و صورت‌هایتان را نیکو آراست، و بازگشت به سوی اوست.

(سوره تعابن – آیه ۳)

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَبَدَأْ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ﴿٧﴾ ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَاءٍ مَّهِينٍ ﴿٨﴾ ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْنَدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾

همان کسی که همه چیز را به نیکوترين وجه خلق کرد، و آفرینش انسان را از گل آغاز کرد، سپس نسل او را از چکیده ای از آب پست و بی مقدار قرار داد، آن گاه او را (از جهت‌اندام) درست و نیکو نمود، و از روح خود در وی دمید و برای شما گوش و چشم و قلب آفرید در حالی که‌اندک سپاس گزاری می‌کنید.

(سوره سجده – آیات ۷-۹)

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بَنَاءً وَصَوَرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾

خدا کسی است که زمین را برای شما جایگاه امن و آسایش آفرید، و آسمان را بنایی (محکم و استوار) ساخت، و شما را صورتگری کرد و صورت‌هایتان را نیکو گردانید. و از

چیزهای پاکیزه (ای که با طبیعت شما هماهنگ است) به شما روزی داد. این است خدا پروردگار شما، پربرکت است خدا پروردگار جهانیان.
 (سوره غافر - آیه ۶۴)

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾
 (سوره التین - آیه ۴)
 که ما انسان را در نیکوترین نظم و اعتدال و ارزش آفریدیم.

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْضِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦﴾
 او کسی است که شما را در رحم‌های (مادران) به هر گونه که می‌خواهد تصویر می‌کند. جز او هیچ معبدی نیست؛ توانای شکست ناپذیر و حکیم است.
 (سوره آل عمران - آیه ۶)

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِّنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْنَدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾
 و خدا شما را از شکم مادراتان بیرون آورد در حالی که چیزی نمی‌دانستید، و برای شما گوش و چشم و قلب قرار داد تا سپاس گزاری کنید.
 (سوره نحل - آیه ۷۸)

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصدِّقُونَ ﴿٥٧﴾ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾ أَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾
 ما شما را آفریدیم، پس چرا (آفرینش دوباره خود را پس از مرگ) باور نمی‌کنید؟ آیا از (حالات و دگرگونی‌های) نطفه‌ای که در رحم می‌ریزید آگاه هستید؟ آیا شما آن را (تا انسانی معتمد و آراسته شود) می‌آفرینید یا ما آفریننده‌ایم؟.

(سوره واقعه - آیات ۵۷ تا ۵۹)

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِّنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقِرٌ وَمُسْتَوْدِعٌ قَدْ فَصَلَّنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
 ﴿٩٨﴾ يَقْهُونَ

و اوست که شما را از یک تن آفرید، برخی (از شما) استقرار یافته (در زمین) و برخی به ودیعت نهاده (در اصلاح و رحم هایند)؛ ما آیات خود را برای قومی که می فهمند، بیان کردیم.
 (سوره انعام - آیه ۹۸)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَبِّبِ مِنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ
 مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرُ مُخَلَّقَةٍ لِتُبَيِّنَ لَكُمْ وَتُقْرِئُ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءَ
 إِلَى أَجْلٍ مُسَمَّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أُشْدُوكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى وَمِنْكُمْ مَنْ
 يُرْدُ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكِيلَائِي عَلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنْزَلَنا
 عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٥﴾

ای مردم ! اگر درباره برانگیخته شدن (پس از مرگ) در شک هستید، پس (به این واقعیت توجه کنیدکه) ما شما را از خاک آفریدیم، سپس از نطفه، سپس از علقه، سپس از پاره گوشتشی با آفرینشی کامل یا غیر کامل آفریدیم تا برای شما روشن کنیم (که ما به برانگیختن مردگان تواناییم) ; و آنچه را می خواهیم تا مدتی معین در رحمها مستقر می کنیم. آن گاه شما را به صورت کودک (از رحم مادر) بیرون می آوریم تا آنکه به قدرت فکری و نیرومندی جسمی خود برسید. و برخی از شما می میرند، و برخی از شما را به پست ترین دوره عمر (که ایام پیری است) بر می گردانند تا در نتیجه از دانشی که داشتند چیزی ندانند. (و از نشانه های دیگر قدرت ما اینکه) زمین را (در زمستان) خشک و افسرده می بینی، پس چون آب (باران) را بر آن نازل می کنیم، می جنبد و بر می آید و از هر نوع گیاه تر و تازه و بهجت اندگیزی (زیبا) می رویاند.

(سوره حج - آیه ۵)

آفرینش سایر جانداران

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَاءٍ فَيَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾

- خداوند همه جندگان را از آب آفرید، گروهی بر شکم می‌خزند و گروهی بر دوپا و گروهی بر چهارپا راه می‌روند. خداوند هرچه را بخواهد می‌آفریند زیرا خداوند بر همه چیز قادر است.
(سوره نور - آیه ۴۵)

وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٌّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾

و هر چیز زنده ای را از آب آفریدیم. پس آیا ایمان نمی‌اورند؟
(سوره انبیاء - آیه ۳۰)

آفرینش آهن

وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرَسُولُهُ بِالْغَيْبِ
إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾

- و آهن را آفریدیم که در آن نیروی سخت و منافعی برای مردم وجود دارد. تا خدای نا دیده معلوم دارد چه کسی او و رسولانش را یاری می کند. مسلمًا خدا نیرومند قادر است.

(سوره حديد - آیه ۲۵)

آزمایش الهی

وَلَنْبُلوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرُ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾

مسلمان همه شما را به چیزی از ترس، گرسنگی، کاهش اموال و جانها و محصولات آزمایش می‌کنیم و شکیابیان را بشارت ده!
(سوره بقره - آیه ۱۵۵)

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيُبْلُوكُمْ فِي مَا آتَكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٦٥﴾

اوست که شما را در زمین جانشین قرار داد و بعضی از شما را نسبت به دیگران مرتبه بالاتر بخشید تا شما را به آنچه مقرر کرده است بیازماید. مسلمان پروردگار تو زود کفر می‌دهد و آمرزنده مهربان است.
(سوره انعام - آیه ۱۶۵)

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

و بدانید که اموال و فرزندان شما مایه آزمایشند و پاداش بزرگ نزد خداست!
(سوره انفال - آیه ۲۸)

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوْلَنَا نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِينَاهُ عَلَى عِلْمٍ بِلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾

و چون به انسان زیانی برسد ما را می‌خواند و چون نعمتی به او عطا کنیم بگوید به سبب دانایی خودم این نعمت نصیبم شد اما این آزمایش است ولی بیشترشان نمی‌دانند.

(سوره زمر – آیه ۴۹)

لَا يَسْأَمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيُؤْسِسُ قَوْطُّ ﴿٤٩﴾

انسانها از تقاضای خیر خسته نمی‌شوند و چون بدی به او برسد مایوس و نا امید می‌شوند.

(سوره فصلت – آیه ۴۹)

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَغْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَدُوْ دُعَاءِ

عَرِيضٍ ﴿٥١﴾

و هرگاه نعمتی به آدمی عطا کنیم روی برگرداند و متکبرانه از حق دور شود و اگر شری به او

بررسد دعا و تقاضایش افزون می‌شود.

وَلَنَبْلُوْنَكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَلَنَبْلُوْ أَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾

همه شما را آزمایش می‌کنیم تا مجاهدان و صابرانتان را معلوم کنیم و اخبار شما را بیازمایم.

(سوره محمد – آیه ۳۱)

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾

همانا اموال و فرزنداتتان مایه آزمایش هستند و پاداش بزرگ نزد خداست.

(سوره تغابن – آیه ۱۵)

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٢﴾ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾

انسان را از اختلاط نطفه آفریدیم تا او را بیازماییم و شنوای بینایش کردیم راه را برای او نشان

(سوره انسان - آیات ۲ تا ۳)

دادیم. خواه شاکر باشد خواه ناسپاس.

فَأَمَّا إِنْسَانٌ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ﴿١٦﴾ كَلَّا بَلَّا تُكْرِمُونَ الْيَتَيمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَاضُونَ عَلَى طَعامِ الْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ الثَّرَاثَ أَكْلًا لَمَّا ﴿١٩﴾ وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًا ﴿٢٠﴾

اما انسان هنگامی که خدا او را برای آزمایش گرامی می دارد و نعمت می بخشد می گوید."

"پروردگارم مرا گرامی داشت". اما چون اورا بیازماید و روزی را بر او تنگ گیرد می گوید

"پروردگارم مرا خوار کرده است"! چنان نیست که گمان می کنید. شما یتیمان را

گرامی نمی دارید و یکدیگر را بر اطعم مستمندان تشویق نمی کنید و میراث خورانید(بدون توجه

به حلال و حرام) و ثروت را دوست دارید.

(سوره فجر آیات - ۱۵ تا ۲۰)

آمرزش گناهان

الَّذِينَ يَجْتَبِونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَى اللَّمَمِ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ
إِذْ أَنْشَأْتُمْ مِّنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجْنَهُ فِي بُطُونِ أَهَمَّاتِكُمْ فَلَا تُرْكُوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنِ اتَّقَى ﴿٣٢﴾

آنان که از گناهان کبیره واعمال زشت، جز صغیره دوری کنند بدانند که آمرزش پروردگار تو وسیع است. او نسبت به شما آگاه تر است. آن زمان که شما را از زمین پدید آورد و هنگامی که در بطن مادرتان مستور بودید یاد آورید و پاک نمایی (ریا) نکنید. او پرهیزکاران را بهتر می‌شناسد.

(سوره نجم - آیه ۳۲)

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١١٠﴾

و هر کس کار زشتی کند یا برخود ستم ورزد، سپس از خدا آمرزش بخواهد، خدا را بسیار آمرزنده و مهربان خواهد یافت.

(سوره نساء - آیه ۱۱۰)

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ
الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾

بگو ای بندگان من که به زیان خود اسراف کرداید. از رحمت من نا امید نشوید. زیرا خدا تمام گناهان را می‌آمرزد. او آمرزنده مهربان است.

(سوره زمر - آیه ۵۳)

اجباری نبودن دین

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَا مَنَّ مِنَ فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُواْ

﴿٩٩﴾
مُؤْمِنِينَ

و اگرپروردگارت می‌خواست تمام کسانی را که روی زمین هستند همگی به اجبار ایمان می‌آوردند. آیا تو می‌خواهی مردم را مجبور سازی که ایمان بیاورند؟ (ایمان اجباری چه سودی دارد؟) (سوره یونس - آیه ۹۹)

إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَيْ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

این (قرآن) هشدار و تذکری است. هرکس بخواهد راهی به سوی پروردگارش برمی‌گزیند. (سوره مزمول - آیه ۱۹)

قُلْ فَلِلَهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهُدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾

بگو: دلیل وبرهان رسا (که قابل رد، ایراد، شک و تردید نیست) مخصوص خداست، و اگر خدا می‌خواست قطعاً همه شما را (به طور جبر) هدایت می‌کرد. (سوره انعام - آیه ۱۴۹)

لَا إِكْرَاهٌ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرُ بِالظَّاغُوتِ وَيُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدِ
اسْتَمْسَكَ بِالْعُرُوهِ الْوُنْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلَيْمٌ ﴿٢٥٦﴾

در دین، هیچ اکراه و اجباری نیست (کسی حق ندارد کسی را از روی اجبار وادار به پذیرفتن دین کند، بلکه هر کسی باید آزادانه با به کارگیری عقل و با تکیه بر مطالعه و تحقیق، دین را پذیرد). مسلماً راه هدایت از گمراهی (به وسیله قرآن، پیامبر و امامان معصوم) روشن و آشکار شده است. پس هر که به طاغوت (که شیطان، بت و هر طغیان گری است) کفر ورزد و به خدا ایمان بیاورد، بی تردید به محکم ترین دستگیره که آن را گسترش نیست، چنگ زده است و خدا شنوا و داناست. (سوره بقره - آیه ۲۵۶)

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ
وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾ فَذُوقُوا بِمَا نَسِيْتُمْ لِقاءَ يَوْمَكُمْ هَذَا إِنَّا نَسِيْنَاكُمْ وَذُوقُوا
عَذَابَ الْخُلُدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكْرُوا بِهَا خَرُوْا
سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾ تَسْجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ
الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمْعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ
مَا أُخْفِى لَهُمْ مِنْ قُرْءَةِ أَعْيُنٍ جَزَاءَ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ
كَانَ فَاسِقاً لَا يَسْتَوْنَ ﴿١٨﴾ أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتٌ
الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَا وَاهِمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا
أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ
﴿٢٠﴾

و اگر می خواستیم، هدایت هر کسی را (از روی اجبار) به او عطا می کردیم، (اما همه را آزاد و مختار آفریدیم تا راه هدایت یا گمراهی را خود انتخاب کنند) ولی فرمان من بر عذاب لازم و حتم شده است که بی تردید دوزخ را از همه جنیان و آدمیان (که آیات من را

تکذیب کردند) پر خواهم کرد. پس (به آنان گویند): به کیفر آنکه دیدار امروزتان را فراموش کردید (عذاب دوزخ را) بچشید، که ما (هم) شما را واگذاشته‌ایم، و به کیفر آنچه همواره انجام می‌دادید، عذاب جاودانه را بچشید. فقط کسانی به آیات ما ایمان می‌آورند که وقتی به وسیله آن آیات به آنان تذکر داده شود، سجده کنان به رو در می‌افتد و همراه با سپاس، پروردگارشان را از هر عیب و نقصی تنزیه می‌کنند در حالی که (از سجده و سپاس و تنزیه) تکبیر و سرکشی نمی‌ورزند. ملازم بستر استراحت و خواب نیستند، بلکه پهلوهایشان از خوابگاه‌هایشان دور می‌شود در حالی که همواره پروردگارشان را به علت بیم (از عذاب) و امید (به رحمت و پاداش) می‌خوانند و از آنچه آنان را روزی داده‌ایم، اتفاق می‌کنند. پس هیچ کس نمی‌داند چه چیزهایی که مایه شادمانی و خوشحالی آنان است به پاداش اعمالی که همواره انجام می‌داده‌اند، برای آنان پنهان داشته‌اند. با این حال آیا کسانی که مؤمن‌اند مانند کسانی هستند که فاسق‌اند؟ (نه هرگز این دو گروه) مساوی و یکسان نیستند. اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، پس برای آنان بهشت‌هایی که اقامت گاه دائمی است خواهد بود (که به آنان) به پاداش اعمالی که همواره انجام می‌دادند، پیشکش می‌شود. اما کسانی که نافرمانی کرده‌اند اقامت‌گاهشان آتش است، هرگاه بخواهند از آن بیرون آیند در آن بازگردنده می‌شوند، و به آنان گویند: عذاب آتش را که همواره آن را تکذیب می‌کردید، بچشید.

(سوره سجده آیات ۱۳ تا ۲۰)

اجل و مرگ

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾

و برای هر امتی را روزگار معین است و چون اجلشان فرارسد نه لحظه‌ای تاخیر خواهد داشت
(سوره اعراف - آیه ۳۴)

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٥﴾

هیچ امتی بر اجل خود پیشی نمی‌گیرند. و از آن عقب نخواهد افتاد.
(سوره حجر - آیه ۵)

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَيْدًا بِمَا قَدَّمْتُ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيْكُمْ ثُمَّ تُرْدُونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيَنْبَئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

ولی آنان که قبلای سبب گناه مرتکب شده‌اند. هرگز آرزوی مرگ نخواهند کرد. و خدا به ستمکاران آگاه است. بگو: آن مرگی که از آن فرار میکنید، سرانجام به شما خواهد رسید. و بعد به سوی کسی که دانای نهان و آشکار است باز گردانده میشود. و شما را از آنچه انجام داده اید. آگاه خواهد کرد.
(سوره جمعه - آیات ۷ تا ۸)

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

خداآند هرگز مرگ کسی را که اجلش رسیده است به تاخیر نمی‌اندازد. و خداوند به آنچه انجام می‌دهید آگاه است.
(سوره منافقون - آیه ۱۱)

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُّؤْجَلاً وَمَنْ يُرِدْ شَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ شَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٥﴾

وهیچ کس جز به مشیت و فرمان خدا نمی‌میرد. سرنوشتی است مقرر شده و هر که پاداش دنیا را بخواهد (اندکی از آن) به او می‌دهیم، و هر که خواستار پاداش آخرت باشد، او را از آن می‌بخشیم؛ و یقیناً سپاس گزاران را پاداش خواهیم داد. (سوره ال عمران – آیه ۱۴۵)

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِّنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَى أَجَلًا وَأَجَلٌ مُّسَمٌّ عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْرُونَ ﴿٢﴾
اوکسی است که شما را از گلی مخصوص آفرید، سپس برای عمر شما مدتی مقرر کرد، و اجل حتمی و ثابت نزد اوست، (شگفتا ! که) باز شما شک می‌کنید. (سوره انعام – آیه ۲)

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضِي أَجَلُّ
مُسَمَّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يَنْبَيِّكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾

او کسی است که (روح) شما را در شب (به هنگام خواب) می‌گیرد؛ و از آنچه در روز کرده‌اید، با خبر است؛ سپس در روز شما را (از خواب) بر می‌انگیزد؛ و (این وضع همچنان ادامه می‌یابد) تا سرآمد معینی فرا رسد؛ سپس بازگشت شما به سوی اوست؛ و سپس شما را از آنچه عمل می‌کردید، با خبر می‌سازد. (سوره انعام – آیه ۶۰)

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أَجُورُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحْرِحَ عَنِ النَّارِ
وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعٌ الْغُرُورٌ ﴿١٨٥﴾

هر کسی مرگ را می‌چشد؛ و بدون تردید روز قیامت پاداش‌هایتان به طور کامل به شما داده می‌شود. پس هر که را از آتش دور دارند و به بهشت درآورند مسلماً کامیاب شده است؛ و زندگی این دنیا جز کالای فربینده نیست. (سوره ال عمران – آیه ۱۸۵)

كُلُّ نَفْسٍ ذَاقَتُهُ الْمَوْتُ وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

هر کسی چشنه مرگ است و ما شما را (چنانکه سزاوار است) به نوعی خیر و شر (که تهیdestی، ثروت، سلامت، بیماری، امنیت و بلاست) آزمایش می‌کنیم، و به سوی ما بازگردانده می‌شوید. (سوره انبااء – آیه ۳۵)

كُلُّ نَفْسٍ ذَاقَتُهُ الْمَوْتُ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنَبُوَّثُ لَهُم مِّنَ الْجَنَّةِ غُرْفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرٌ الْعَالَمِلِينَ ﴿٥٨﴾ الَّذِينَ صَرَّرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾

هر جانداری چشنه مرگ خواهد بود، سپس به سوی ما بازگردانده می‌شوید، و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند حتی‌آنان را در قصرهایی رفیع و با ارزش از بهشت که از زیر (درختان) آن نهرها جاری است، جای خواهیم داد، در آنجا جاودانه‌اند؛ چه نیکوست پاداش عمل کنندگان. همانان که (برای حفظ ایمان، اخلاق و عمل صالح) شکیبایی ورزیدند و همواره بر پروردگارشان توکل می‌کنند. (سوره عنکبوت – آیات ۵۷ تا ۵۹)

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾

و سکرات و بیهوشی مرگ، حق را (همه واقعیات جهان پس از مرگ است) می‌آورد (و به محضر می‌گویند): این همان چیزی است که از آن می‌گریختی. (سوره ق – آیه ۱۹)

احترام به والدین

وَقَضَى رُّبُكَ الَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَلْعَفُنَّ عِنْدَكَ الْكَبِيرُ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقْلِلْ لَهُمَا أُفًّا وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾

برور دگارت مقرر داشته است که جز او را نپرستید. و به پدر و مادر نیکی کنید. چنانچه یکی یا هر دوی آنها نزد تو به پیری رسیدند کلمه ای رنجش آور به آنها نگو، بر سرشان فریاد نزن و با اکرام با آنها سخن بگو.

(سوره اسراء - آیه ۲۳)

وَصَّيَّنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهُنَّا عَلَى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِي عَامِينِ أَنِ اشْكُرْ لِي
وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ ﴿١٤﴾

به انسان سفارش پدرو مادرش را کردیم. مادر به او حامله شد و هر روز ناتوانتر می‌شد. و پس از دو سال او را از شیر برگرفت. و سفارش کردیم که باید سپاسگزار من و پدر و مادرت باشی. که بازگشت به سوی من است.

(سوره لقمان - آیه ۱۴)

وَصَّيَّنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا
تُطْعِهُمَا إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَبْيَكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

انسان را به نیکوبی کردن به پدر و مادر سفارش کردیم و اگر آن دو سعی کردند چیزی را که به آن واقع نیستی شریک من قرار دهی، اطاعت نکن. بازگشت شما به سوی من است و شما را از کردارتان آگاه خواهم کرد.

(سوره عنکبوت - آیه ۸)

اختلاف زبانها و رنگ پوست

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْخِلَافُ الْسِتِّكُمْ وَالْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٢٢﴾

از نشانه‌های قدرت خدا، آفرینش آسمانها و زمین و اختلاف زبانها و رنگ‌های شماست. بر استی
(سوره روم – آیه ۲۲) که این عبرتی است برای دانشمندان.

وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ الْوَانُهُ كَذِلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ
الْعُلَمَاءِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾

همچنین از مردم و جنبندگان و چارپایان بارنگ‌های مختلف (پدیدآوردهایی). آری، از میان مردم
خدا تنها دانایان از او می‌ترسند. و خدا قادر تمند و آمرزنه است.
(سوره فاطر – آیه ۲۸)

ازدواج

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَزْواجًا لَتُسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً
وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَا يَاتٍ لِقَوْمٍ يَنْفَكِرُونَ ﴿٢١﴾

از نشانه‌های قدرت اوست که همسرانی از جنس خودتان برایتان آفرید تا در کنار آنها به آرامش برسید و در میانتان دوستی و مهر و محبت بوجود آورد. به راستی که این عبرتی است برای آنانکه تفکر می‌کنند.

(سوره روم - آیه ۲۱)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحْلُّ لَكُمْ أَنْ تَرْثُوا النِّسَاءَ كَرْهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَنْهَيُوْا بِعَضُّ
مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبِينَةٍ وَعَالِشِرُوْهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ
فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوْا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾ وَإِنْ أَرَدْتُمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ
مَكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمُ إِحْدَاهُنَّ قِطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بِهَتَانًا وَإِنْمَا
مُبِينًا ﴿٢٠﴾

ای کسانی که ایمان آورده اید بر شما حلال نیست که زنان را بر خلاف میلشان به ارث برید. آنها را تحت فشار قرار ندهید تا قسمتی از آنچه به آنها داده اید پس بگیرید. مگر این که آشکارا کار زشت انجام دهنند. با آنها با انصاف و خوش رفتار باشید. و چنانچه دلپسند شما نباشند اظهار کراحت نکنید. چه بسا چیزهایی ناپسند شماست ولی خدا در آنها خیر بسیار برای شما مقدور فرموده است. اگر خواستید زن دیگری به جای همسر خود اختیار کنید و مال بسیاری به

او داده اید البته نباید چیزی از مهر او بگیرید. آیا بوسیله تهمت زدن به او مهر او را می‌گیرید؟
 و این گناهی فاش، و زشتی اینکار آشکار است. (سوره نساء - آیات ۱۹ تا ۲۰)

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا ﴿٢٨﴾

خدا می‌خواهد (با تشریع ازدواج با زنان مؤمن، و ازدواج با کنیزان مؤمن، و ازدواج موقت،
 بار مشکلات زندگی و مشقت‌های روابط نامشروع جنسی را) بر شما سبک کند؛ و انسان
 (در برابر مشکلات و شهوت جنسی) ناتوان آفریده شده است.

(سوره نساء - آیه ۲۸)

ازدواج مجدد

وَإِنِ امْرَأً خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأَخْضُرَتِ الْأَنفُسُ الشَّحُّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَنَقِّلُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾ وَلَنْ تَسْتَطِعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَذَرُّوْهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوهَا وَتَتَنَقِّلُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٣٠﴾ وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًاً مِّنْ سَعْتِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٢٩﴾

و اگر زنی از ناسازگاری شوهرش، یا رویگردانی اش (از حقوق همسرداری) بترسد، بر آن دو گناهی نیست که با یکدیگر به طور شایسته و پسندیده آشتبندند، (گرچه به چشم پوشی بخشی از حقوقشان باشد). (در حقیقت) صلح و آشتی بهتر است و بخل، نزد نفوس آدمیان حاضر است (به این خاطر هر یک از دو زوج در عفو و گذشت و سازش و ادائی حقوق بخل می‌ورزند). و اگر (شما شوهران) نیکی کنید و (از سرکشی و ناسازگاری نسبت به زنان) بپرهیزید (از ثواب و پاداش حق بهره مند می‌شوید)؛ یقیناً خدا همواره به آنچه انجام می‌دهید، آگاه است. و شما هر چند حریص (بر عدالت) باشید، هرگز نمی‌توانید (از نظر علاقه و میل قلبی میان زن‌هایی که در عقد خود دارید) عدالت ورزید، پس تمایل خود را به طور کامل متوجه یک طرف ننمایید تا دیگری را به صورت زنی سرگردان و بلا تکلیف رها کنید. و اگر توافق و سازش نمایید و تقوا را (در محیط خانواده) رعایت کنید (مورد آمرزش قرار می‌گیرید)؛ زیرا خدا همواره بسیار آمرزنده و مهربان

است و اگر (زن و شوهر راهی برای صلح و سازش نیافتد و) از یکدیگر جدا شوند، خدا هر یک را از توانگری خود بی نیازمی‌کند؛ و خدا همواره بسیار عطا کننده و حکیم است.

(سوره نساء – آیات ۱۲۸ تا ۱۳۰)

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَى فَانكِحُوهُ مَا طَابَ لَكُمْ مِّنَ النِّسَاء مَثْنَى وَثُلَاثَةٍ وَرُبْعَةٍ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ أَدْنَى أَلَا تَعُولُوا﴿۳﴾

واگر می‌ترسید که نتوانید در مورد دختران یتیم (در صورت ازدواج با آنان) عدالت ورزید، بنابراین از (دیگر) زنانی که شما را خوش آید دو و سه سه و چهار چهار به همسری بگیرید. پس اگر می‌ترسید که با آنان به عدالت رفتار نکنید، به یک زن یا به کنیزانی که مالک شده اید (اکتفا کنید)؛ این (اکتفای به یک همسر عقدی) به اینکه ستم نورزید و از راه عدالت منحرف نشوید، نزدیک تر است.

(سوره نساء – آیه ۳)

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا ﴿۲۸﴾

خدا می‌خواهد (با تشریع ازدواج با زنان مؤمن، و ازدواج با کنیزان مؤمن، و ازدواج موقت، بار مشکلات زندگی و مشقت‌های روابط نامشروع جنسی را) بر شما سبک کند؛ و انسان (در برابر مشکلات و شهوت‌های جنسی) ناتوان آفریده شده است.

(سوره نساء – آیه ۲۸)

اسراف

إِنَّ الْمُبْدِرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

همانا تبدیر(اسراف) کنندگان برادران شیاطینند. و شیطان در برایر پروردگارش بسیار ناسپاس

(سوره اسراء – آیه ۲۷) بود.

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرُبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

ای فرزندان آدم! به هنگام عبادت لباسهای شایسته بر خود برگیرید. و نیز بخورید و بیاشامید
(سوره اعراف- آیه ۳۱) ولی اسراف نکنید که خدا اسرافکاران را دوست ندارد.

اقلیت‌های قومی

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ وَأُنثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِيلَ لِتَعْرَفُوا إِنَّ
أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَنْقَاصُكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

ای مردم همانا ما آفریدیم شما را از مرد و زنی سپس شما را شاخه‌هایی و تیره‌هایی قرار
دادیم تا بشناسید یکدیگر را. همانا گرامی‌ترین شمانزد خدا پرهیزگارترین شماست که خدا
(سوره حجرات - آیه ۱۳)